

راهبرد سه پایه برای تحول در اجرایی سازی مصوبات حجاب و عفاف با محوریت زیست عفیفا

مصوبه جلسه ۷۶۴ شورای فرهنگ عمومی کشور مورخ ۳۰ آذر ۱۴۰۰

مقدمه:

اجرایی سازی مصوبات شورای فرهنگ عمومی کشور، شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی در خصوص ارتقای فرهنگ عفاف و حجاب و به ویژه مصوبه ۸۲۰ و همچنین مصوبه شورای اجتماعی کشور مورخ ۲۰ آبان ۱۴۰۰ مبنی بر حرکت عاجل و عمیق در عرصه حجاب و ارائه برنامه‌ای ویژه توسط شورای فرهنگ عمومی به عنوان هماهنگ کننده دستگاه‌های فرهنگی کشور، نیازمند راهبردی است که گفتمان و شرایط تسهیل-گرانه‌تری را محقق و ترک فعل‌ها در این عرصه را متوقف سازد.

به همین منظور شورای فرهنگ عمومی، راهبرد ویژه‌ای را جهت اجرای هر چه بهتر اهداف و مصوبات و متوقف سازی روند منفی تغییرات در حوزه عفاف و حجاب، مبتنی بر ارزش مرکزی زیست عفیفا تصویب و از این پس آن را در اولویت و فوریت دنبال می‌کند. بی‌شک اجرای تک تک ماموریت‌های مصوبات پیشین ضروری و ظرفیت‌های لازم در دستگاه‌ها بدین منظور تخصیص می‌یابد.

ماده ۱- چرخش‌های تحول ساز

۱. توجه به بخش مورد اجماع نظرات اندیشمندان، طرح‌ها و ذینفعان (از دولت تا بخش خصوصی) به جای متوقف شدن بر اختلاف و تفاوت‌های روشی و بینشی
۲. مبنا و محور قرار دادن منظومه سبک زندگی و زیست عفیفا نهاد سطح اجتماع و خانواده به جای نگرش‌های تک بعدی و منقطع
۳. رصد گام به گام و توجه به میزان اقتناع همراه سازی مخاطب به جای رویکردهای یکسویه
۴. پرهیز از بی‌عملی و تفریط به بهانه عدم مقبولیت و همچنین عملگرایی افراطی که در نهایت به واکنش‌های منفی منجر شود.
۵. توجه به پیشرانی فضای مجازی، رسانه و بازیگران میانی (اصناف، فعالان مردمی و..)
۶. پیوستگی مطلق و جدایی ناپذیر و لزوم اجرای توأمان سه پایه مورد نظر، چه آنکه اگر یک پایه به‌طور متوازن تحقق نیابد، دو پایه دیگر نیز کارایی نخواهند داشت.

ماده ۲- سه پایه راهبرد

الف: مدیریت تصویر و گفتمان سازی رسانه‌ای مبتنی بر آرامش روانی خانواده در پرتو حیا و عفاف

توضیح: اجماع ملی بر ضرورت، اهمیت و ارزش آفرینی حجاب و آراستگی در پوشش وجود دارد. اما در انتخاب و وضعیت حجاب و عفاف، میان میدان و شاخص‌های شرعی-عرفی فاصله افتاده است. آثار و پیامدهای این نابسامانی، مختلف و بی‌شمار است؛ لکن در روابط اجتماعی بیشتر و ملموس‌تر می‌باشد. این راهبرد، تکیه بر این واقعیت دارد که اکثر آحاد جامعه ایران، خانواده‌گرا هستند و حتی بسیاری از افراد آسیب‌دار پوششی و آرایشی، راضی به عدم آرامش خانواده، متأثر از شیوع یا ایجاد محیط‌های شبه جنسی و پوشش‌های فوق ناهنجار نیستند. اکثریت مردم، محیط عمومی را صرفاً عرصه کار و روابط اجتماعی می‌دانند که در این صورت اگر شهروندی، مانکن و هنجارشکن باشد؛ به‌عنوان اخلاق‌گر امنیت روانی و جنسی جامعه و عامل اختلال تربیت فرزندان و وفاداری پس از ازدواج می‌انگارد. در این فضاست که می‌توان بدون شکل‌گیری «دو قطبی دیگر ساخته»، مسئولیت نسبت به نظم ارزشی مبتنی بر شرع دینی و عرف اخلاقی را احیا نمود. در این شرایط تذکر زبانی و یا غیرزبانی (مهارت‌های مخالفت و اعتراض غیرکلامی) کارآمدی خواهد یافت و میدان عمل ضابطان هم گسترش می‌یابد. این راهبرد معتقد است بهترین مسیر تغییر، تغییر «عرف اجتماعی» است که در درون تغییرات فرهنگی و فهم جدید جامعه از موضوع شکل می‌گیرد.

ب: دسترس پذیر سازی پوشش عفیفانه در سطح جامعه با تمام ملاک‌ها

توضیح: ساماندهی فوری نظام «طراحی و تولید داخلی و نیز واردات و توزیع لباس» با هدف تامین دسترسی مصرف‌کنندگان به‌طور کامل و محسوس به پوشاک سالم با کیفیت، عیف و زیبا، هدف روشن و عاجلی است که مصوبه مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۵، زمینه و امکان آن را فراهم نموده است. پیشبرد این پایه با مرکزیت شورای فرهنگ عمومی کشور و کارگروه مد و لباس و با همکاری وزارتخانه‌های عضو این کارگروه و دیگر نهادهای مرتبط، شتاب و قوت خواهد گرفت.

ج: مواجهه و جرم‌انگاری هوشمند، هدفمند و پویا با انواع بدحجابی و انواع زمینه‌ها

در این راهبرد براساس مقدمات و ظرفیت‌های واقعینسبت به مخاطبان مختلف، شاخص‌ها و اقدامات سلبی متناسب تعریف می‌شود. به عنوان مثال: دولت و دستگاه‌های اجرایی و عمومینسبت به عیال خود و کارکنان، مسئولیتی مستقیم دارند که درخصوص اصناف و یا شهروندان در معابر و بوستان‌ها ندارند. از سوی دیگر مواجهه غیرمستقیم اصناف و مجتمع‌های تفریحی و تجاری با افرادی که شئون عفت عمومی را به مخاطره می‌اندازند، امری قانونی و ضروری می‌باشد. مواجهه و تعزیر متخلفان و مهاجمان به نظم ارزشی جامعه و مواجهه با علت‌های واقعی، الزاماً روش‌های سنتی نداشته و تدبیر و درمان آسیب‌دیدگان با روش‌های نوین و اثربخش، ضروری می‌-

باشد. اجرای این راهبرد مستلزم هماهنگی مقامات قضایی، تعزیرات حکومتی، نیروی انتظامی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و اصناف و اتحادیه‌های شهری و کشوری ممکن خواهد بود.

ماده ۳: پیگیری و هماهنگی

به منظور پیگیری هماهنگی، کارگروهی ذیل شورای فرهنگ عمومی کشور با عنوان «کارگروه زیست عقیفانه» با همکاری نهادهای مسئول در حوزه عفاف و حجاب برگزار می‌گردد. سایر اعضای شورای فرهنگ عمومی کشور در این کارگروه عضویت دارند؛ لکن نمایندگان تام‌الاختیار: سازمان صدا و سیما، مرکز ملی فضای مجازی، جبهه فرهنگی رسانه‌ای انقلاب اسلامی، وزارت ورزش و جوانان، شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دادستانی کل کشور، نیروی انتظامی و وزارت آموزش و پرورش در دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور تحقق این راهبرد و زمینه‌سازی و پیگیری مصوبات حجاب و عفاف را در کنار شورای اجتماعی کشور و کارگروه مربوطه با تاکید بر وجه گفتمانی و فرهنگی پیگیری خواهند نمود. گزارش پیشرفت هر ماه تا وصول به نتیجه مدنظر شورا هر ماه از سوی دبیر آن که توسط دبیرخانه منصوب می‌گردد، در صحن شورای فرهنگ عمومی منتشر و ارائه خواهد شد. دبیر شورا وظیفه هماهنگی میان دستگاهی، میان بخشی و نیز استانی برای تحقق این مصوبه را بر عهده خواهد داشت.

دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور